

شناخت بحران های قبل و بعد از کنکور

و اعلام نیاز مبرم به برنامه ریزی بهداشت روان

(بهداشت روان در آموزش)

دکتر رسول شریفی
روان پزشک (تهران)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی
پیشگفتار

باور بر این است که برای هر ارزیابی تحصیلی از مدت ها قبل از آن اضطراب هایی شکل می گیرد که خود باعث تحول و تلاش برای آمادگی بیشتر شده و لذا در گروه اضطراب های طبیعی قرار گرفته که با زمینه سازی بیشتر و آموزش بهتر و طرح عوامل حمایتی قابل کاهش و یا حذف می باشد و نتایج مثبتی را نیز به دنبال خواهد داشت.

پذیرش این مطلب نیز قابل قبول است که حتی در بهترین شرایط آموزشی به علت تنگناهای زیست - محیطی امکان کندی تحصیلی در هر مقطع آن و یا انصراف از ادامه تحصیل وجود دارد. **در نهایت با هم زمانی و تداخل بحران هویت و بحران کنکور روبه رو خواهیم شد.**

به علت افزایش مراجعین در طی ده سال گذشته که بیشتر از حدود دو ماه قبل از کنکور شروع و در چند ماه بعد از کنکور شدت بیشتری یافته و همراه با آن عدم هماهنگی دانشجوی و محیط دانشگاه شدت بیشتری می یابد، مشاهده اختلالات روانی جدید در دوران دانشجویی است که پرداختن بیشتر به عوامل و اختلالات روانی را ضروری می سازد.

اختلالات و عوامل مختلف قبل از کنکور:

- ترویج راه‌یابی محض جوانان به دانشگاه به جای پی‌گیری و ارزیابی توانمندی آموزشی آنان.
- ترس فزاینده از شکست در کنکور که منجر به عدم تطابق مطلوب تحصیلی در دوره دبیرستان (به خصوص پسران) شده که به اشکال مختلف مشاهده می‌شود.
- اقدام به مهاجرت در بعضی از خانواده‌ها برای رهایی از فشار روانی کنکور.
- بعضاً اقدام به فرستادن فرزندان پسر به خارج از کشور جهت سهولت تداوم تحصیلی دلخواه خود.
- فشار بر خواندن بیشتر با افزایش محدودیت‌ها، نظارت و کنترل به خصوص توسط مادران.
- تشدید ناسازگاری بین پدر و مادر و مخدوش شدن روابط جایگاهی و هویتی آنان با فرزندان.
- از بین رفتن بیشتر انگیزه‌های تحصیلی و تشدید رفتارهای غیراجتماعی و ضداجتماعی جوانان.
- تسریع و تشدید بعضی اختلالات روانی و شخصیتی در افرادی که زمینه‌ای مساعد دارند.
- تداوم اختلالات وابستگی - دوری‌گزینی، وسواس و افسردگی با عوارض همراه خود.
- اختصاص یافتن سبد مالی خانواده به مدرسین خصوصی و آموزشگاه‌های مربوطه و عوارض ناخواسته آن.
- تشدید شایعه‌های خرید رتبه و یا سوالات کنکور که منجر به آسیب مضاعف در هویت تحصیلی می‌گردد.
- وجود سهمیه‌ها، بورسیه‌ها و منطقه‌بندی‌ها نیز از عوامل موثر و نامطلوب در روند آموزشی می‌باشد.
- گیج و منگی در شناخت واقعی توانمندی دانش‌آموزان برای ادامه تحصیل در رشته خاص و آشنایی ضعیف همراه با عدم ترویج و علاقه‌مندسازی برای رشته خاص.
- انتخاب رشته تحصیلی توسط پدر و مادرها.

شهریه های سنگین مانع بزرگ برای تحصیل دانشجویان

روزنامه ایران - چهارشنبه ۸۳/۶/۲۵

■ شنیدن مطالب زیر همیشه باعث برهم زدن هم‌آهنگی تحصیلی دانش‌آموزان بوده است:
■ نگرانی ممتد از علاقه نداشتن به رشته پذیرفته شده احتمالی و ناتوانی از علاقه‌مندی‌سازی خود.
■ ناتوانی در هم‌آهنگی با موقعیت دانشجویی جدید.
■ افزایش انتظارات افراد از خود، خانواده از آنها و ناتوان از دستیابی به موقعیت‌های اجتماعی مطلوب.
■ از دست دادن عوامل حمایتی قبلی و نرسیدن به حمایت‌های جدید.

■ شکایت ممتد از نبود موقعیت آموزشی مطلوب.
■ نارضایتی از موقعیت دانشگاه و محل زندگی خود.
■ یاس و ناامیدی و احساس ضعف از ادامه تحصیل.
■ نبود انگیزه کافی برای هم‌آهنگی شغلی بعد از تحصیلات.
■ و احساس از دست دادن جوانی خود در راهی باطل.

ادامه در شماره آینده

موارد ذکر شده فوق و بسیاری دیگر در هر فرد و خانواده یک‌سری عوارض و اختلالاتی را به دنبال دارد که بایستی بر حسب مورد مطرح شود.

بر پذیرفته نشدگان چه می‌گذرد:
اکثر دانش‌آموزان و خانواده‌ها تصویری از زمان و موقعیت راه نیافتن به دانشگاه در ذهن خود می‌پروراند که اغلب موارد آغاز سرکوفت‌های متعدد افراد بر خود، خانواده بر آنان و اجتماعات مختلف بر آنها می‌باشد.

احساس حقارت، درماندگی، بی‌هویتی، بی‌کفایتی و از دست دادن هویت مطلوب و تلاش برای زندگی و حفظ هم‌آهنگی‌های لازمه زندگی به علت نبود و یا آشنا نبودن با راه‌های قابل قبول شغلی که در اکثر موارد گرانی و نبود سرمایه، مایه آسیب مضاعف این افراد گردیده که بالاخره مجبور به هماهنگی‌های بیمارگونه می‌شوند.

پذیرفته شدگان و در اکثر موارد رهایی از فشار روانی کنکور: